

Posudek od vedoucího práce

ANDĚLOVÁ, Tereza. *Běžně mluvený jazyk mladé generace v Karviné. Bakalářská práce. Olomouc 2017.*

Nová verze bakalářské diplomové práce Terezy Andělové obsahuje mnoho desítek vylepšení, které reflektují jak oponentovy, tak moje výtky z ledna toho roku. Velkou předností bakalářské práce Terezy Andělové zůstává jazykový materiál, který autorka shromáždila zodpovědně a s poměrně jasně formulovaným výzkumným záměrem – diplomantka pracuje s celkem 90 minutami záznamu, který bezezbytku transkribovala podle jednotných pravidel. Oproti původní verzi práce je materiál ještě mírně rozšířen. Diplomantka si je vědoma, jak se v práci na několika místech uvádí, faktu, že tu není popisován běžně mluvený jazyk v Karviné jako takový, ale jen jeho výřez – jeho odraz v idiolekttech celkem sedmi respondentů, mladých lidí ve věku 23 až 29 let, jejichž podrobná sociolingvisticky relevantní charakteristika je v příloze práce. Oceňuji též autorčin pokus o to, bezezbytku vypsát z literatury a nějakým způsobem utřídit veškeré fonologické a morfologické rysy tradičních dialektů z okolí Karviné – hojně je při tom využít i *Český jazykový atlas*. Rovněž tato konfrontační část práce (na s. 47 a dále) je v nové verzi přepracována.

Následně autorka (nutno ale říct, že výběrově, protože vcelku to ani nelze) ověřuje, které jazykové jevy v mluveném jazyce mladých obyvatel Karviné ještě přetrvávají. Analýza, při které autorka využívá nejzákladnějších statistických metod, také doznala změn k lepšímu, autorka systematictěji uvádí vedle procent také absolutní čísla a snaží se lépe než v předchozí verzi své práce odhadovat, jaký vliv má na ústup či naopak „neústup“ určitého jazykového jevu kontext, zejm. fakt, ve které části slovního tvaru se proměnná nachází či zda je její výskyt v nějakém vztahu s určitými slovními druhy nebo vůbec s konkrétními lexémy. Tím ale nezastírám skutečnost, že způsobu, kterým autorka pracuje s jazykovými daty, a také interpretaci dat by ještě bylo možno (v detailech) něco vytknout.

Jako úvod k diskuzi při obhajobě připojuji tyto otázky:

- 1) Mohla by diplomantka uvést, které z popisovaných jevů zvukové roviny jazyka by bylo možno považovat za jevy fonetické a které za jevy fonologické (a z jakých důvodů)? Viz výklady na s. 29 i jinde.
- 2) Čím by bylo možno vysvětlit nápadně zvýšený výskyt diftongizace $y > ej$ u dvou ze sedmi autorčiných respondentů (s. 32)?

- 3) Spojka *aji* (zmíněná na s. 45) patří nepochybně k velmi stabilním rysům tzv. východní češtiny. Je možno uvést nějaké lingvistické argumenty, který by vysvětlovaly, proč tomu (asi) tak je?

Po stylové stránce má práce stále některé nedostatky. Textu zbytečně škodí také to, že autorka při citování jednotlivých slov ze svého materiálu a též při uvádění fonémů apod. užívá kurzívy značně nesystematicky (to jsem autorce vytýkal už v předchozí verzi práce).

Se zřetelem k některým výše uvedeným kladům práce T. Andělové navrhuji v této části obhajoby hodnocení **D**.

V Olomouci dne 23. srpna 2017

PhDr. Ondřej Bláha, Ph.D.